

Huolla ja
vaihda ajoissa,
ettei

Naru jää vetävän käteen...

Käsi käynnistys on perinteinen ja äärettömän varmatoiminen tapa saada pienmoottori hyrräämään ilman nykyelektronikan toimintahäiriöitä. Menneiden vuosien perämoottorimainoksen lupaus "vedä narusta – nauti kesästä" ei aina kuitenkaan välttämättä toteudu. Nauttiminen jää vähiin, jos rispaantunut käynnistysnaru katkeaa. Käsi käynnistyslaitteistokin kaipaa silmälläpitoa ja huoltoa.

TEKSTI JA KUVAT EERO PÖYHÖNEN ■ TEKNINEN AVUSTUS KAREL KAKKO

Kulunut käynnistysnaru kannattaa uusia ajoissa, ennen kuin vetokahva ja narunpätkä jäävät käteen. Käsi käynnistyskoneiston huollon tarpeesta kertoo jo ennen narun pettämistä se, että käynnistysnaru ei kulje vaivattomasti vetäessä tai se ei vetämisen jälkeen kelaudu kokonaan napakasti takaisin sisään.

Tässä on ohjeita käynnistysnarun uusimiseen ja käynnistyskoneiston herkistelymiseen.

➔ Irrota vauhtipyörän päällä olevan käsi käynnistimen kiinnitysmutterit – tai ruuvit. Useissa moottoreissa on myös jonkinlainen lukkolaite, joka estää käynnistimen käytön vaihteen ollessa kytkettynä. Irrota silloin myös sen vivusto käynnistinlaitteesta.

➔ Tarkista aika ajoin käynnistysnarun kunto. Kulunut naru kannattaa uusia ennen kuin se katkeaa kokonaan.

Käynnistyskoneiston irrottaminen

➔ Nosta käynnistyskoneisto pois paikoiltaan.

Vetonarun vaihto

Varoitus! Käynnistinlaitteen jousi on kireä ja terävä. Älä irrota vetopyörää käynnistimestä, jolloin sen alta voimalla purkautuva jousi voi tehdä suurta vahinkoa. Mikäli jousi kuitenkin joudutaan irrottamaan, käytä vahvoja suojakäsineitä ja suojalaseja.

➤ Mikäli naru ei ole katkennut ja vetokahva on edelleen kiinni vetonarussa, vedä naru kokonaan ulos ja pidä ulosvedettynä niin, että se ei pääse kelautumaan takaisin vetopyörän ympärille. Jos vetonaru on katkennut ja se on kelautunut kokonaan sisään, pyöritä vetopyörää vastapäivään pari kierrosta palautusjousen virittelemiseksi. Pujota katkennut pää takaisin tuloaukosta ja vedä naru ulos niin, että sen kiinnityskohta on vetonarun tuloaukon kohdalla.

Huom! Pidä pyöritettäessä koko ajan ote vetopyörästä niin, että sen sisällä oleva jousi kiristyy eikä pääse välillä vapautumaan.

➤ Lukitse lukkopiuhdeillä vetonaru ulosvedettyyn asentoon niin, että vetopyörän jännitys ei pääse purkautumaan.

➤ Lukitse viritetyssä asennossa oleva vetopyörä paikalleen esimerkiksi liimapuristimella.

➤ Irrota naru vetokahvasta ja poista tarvittaessa kahvan kiinnityspäissä oleva solmu.

➤ Moottorityyppistä ja vuosimallista riippuen vetokahvoja ja narun kiinnityksiä on monenlaisia.

➤ Irrota lukkopiuhdit narusta ja vedä naru kokonaan ulos vetopyörän päästä. Vetopyörä on edelleen lukittuna viritettyyn asentoon.

➤ Venetarvikeliikkeissä on myytävänä venymätöntä ja lujaa polyamidikäynnistysnarua. Yleisimmät paksuudet ovat 4 mm ja 5 mm. Mittaa vetonarun paksuus työntömitalla ja korvaa vanha vetonaru saman paksuisella.

Mittaa uusi naru sopivan mittaiseksi käyttäen apuna vanhaa narua. Leikkaa uusi naru kaiken varalta hieman vanhaa pidemmäksi sen varalta, että kiinnitys jommassa kummassa päässä jostain syystä epäonnistuu. Narun katkaisun voi tehdä saksilla tai puukolla. Leikkauksen jälkeen narunpää pitää polttaa esim. kaasusytyttimellä, ettei punos lähde rispautumaan.

Vetonarun vaihto

➔ Pujota narun toinen pää vetopyörälle.

➔ Tee päähän tiukka vetosolmu ja kiristä mahdollisimman tiukaksi.

➔ Varmista, että solmu on tarpeeksi kireällä eikä se jää koholle sille varatusta lovesta.

➔ Pujota narun toinen pää vetokahvaan.

➔ Irrota liimapuristin ja pidä samalla tiukasti kiinni vetopyörästä. Vapauta varovasti otetta vetopyörästä ja anna narun kelautua vetopyörälle.

➔ Kokeile käynnistimen toimintaa. Narun pitäisi kelautua napakasti vetopyörälle. Jos vetonaru ei kelautu kokonaan tai kelautuu laiskasti takaisin vetopyörälle, voit virittää vetopyörän palautusjousta tiukemmalle. Tämä tehdään poistamalla naru ja kiertämällä vetopyörää yhden kierroksen verran kireämmälle ennen narun asennusta. Varo kuitenkin kiristämästä jousta liikaa, se saattaa vaurioitua tai hypätä pois paikoiltaan. Lopullisen vetonarun pituuden voit säätää vetokahvan päästä.

➔ Kun käynnistinkoneisto on irti, on hyvä samalla herkistellä vetopyörän toimintaa ruiskuttamalla esim. CRC:tä koneistoon. Älä ruiskuta voiteluöljyä naru-uralle.

➔ Kiinnitä käynnistin paikalleen.

➔ Vedä vielä käynnistimestä muutama kerta ja tarkista, että käynnistin pyörittää vauhtipyörää normaalisti.

Erlainen käsikäynnistin

■ Joissakin moottorimalleissa käsikäynnistin on bendix-tyyppinen. Käynnistinnarusta vetämällä bendixin hyppyratas kytkeytyy vauhtipyörän hammasrattaaseen samaan tapaan kuin sähköstartissa.

Käynnistinnarun uusiminen näihin tapahtuu samalla periaatteella kuin edellä esitetystä vauhtipyörän päälle sijoitetussa käynnistimessä. Joissakin malleissa käynnistinnarun vaihtaminen onnistuu jopa laitetta irrottamatta.

Kuvassa olevassa moottorimallissa on sähköstartin ohella moottorikopan sisällä käsivetoinen bendix-käynnistin.

Narua ja kapula mukana

■ Käsikäynnistyksen varanaru ja vetokahva tai jonkinmoinen käteen sopiva vetokahva kannattaa pitää aina veneessä mukana. Mikäli käynnistysnaru katkeaa tai käynnistyskoneisto menee epäkuuntoon, on monissa koneissa vauhtipyörän päällä naru-ura käsikäynnistystä varten. Käsikäynnistysnarun päässä oleva solmu pujotetaan sille varattuun loveen ja käynnistysnarua kierretään pari kierrosta myötäpäivään naru-uraan.

TYÖKALUT JA TARVIKKEET

Työkalut

■ Hylsysarjan ja ruuvarien lisäksi käynnistysnarun vaihdossa tarvitaan:

- työntömitta
- sakset tai puukko
- lukkopihdit
- papukaijapihdit
- liimauspuristin
- kaasusytytin tai polttoleikkuri

Tarvikkeet ja kustannukset

■ Vetonarun uusiminen tuskin kaatuu kenenkään kohdalla tarvikkekustannuksiin. Ainoa menoerä on uusi käynnistinnaru.

Mitä tahansa narua ei kannata käyttää. Venetarvikeliikkeestä löytyy tarkoitukseen soveltuvaa polyamiditarttinarua, joka on tarpeeksi kestävä murtolujuudeltaan. Tavallisimmat paksuudet ovat 4 mm (murtolujuus 319 kg) ja 5 mm (murtolujuus 450 kg).

Hinnat ovat 35–50 eurosentin luokkaa metriltä.